

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
éves utáni napok kivételével.Ezerkötöttség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség kéziratok visszatérítését
vagy megőrzését nem vállalja.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 15.

Sötét háttér.

(—a.) Bizonyos körökben nagyon el voltak ragadtatva attól a programmtól, a melyet Fejérváry miniszterelnök másfél héttel ezelőtt az általa meghívott, zártkörű társaság előtt felolvasott s amelyet azóta ügyvivő miniszterháza Vörös László és Lukács György kibővíve újra feltálatlak választói előtt programbeszédekben.

Őszintén szólva Magyarországon meglepő dolog is, hogy kormányprogramban olyasfélék foglaltatnak, amik a nép jólétének emelésére vannak irányozva. Mivel nyugati államokban hosszú évtizedek óta mindig az volt a kormány törekvése, hogy a nép jólétén munkálkodjék. Erre irányul programjának minden pontja. Hanem ilyen lett volna programjuk, többséget sem kaptak volna, kormányra sem jutottak volna.

Nálunk azonban a liberálisizmus hosszú uralma óta hozzászoktunk ahhoz a másutt elképzelhetetlen állapothoz, hogy a kormány partikulázás érdekeit istápolja s már programja is ilyeneket ölelt fel.

Viczinális vasutak, az iparpártolás hangzatos címén gründölt bankok, adókedvezmények, mindenféle privilégiumok, szállítási refakciák s más effélék hemzsegték a kormány kirakatos boltjában, a programban.

Ha más országokban ilyeneket ölelt volna fel a kormányprogram huszonnégy óra alatt megbukott volna, elsöpörte volna helyéről a nép jogos haragja. Ná-

lunk pedig éppen ez a borra való s politika volt a kormánynak főszköze hatalma fenntartására. Csakugy tolongtak a kormány körül, mindenki közelébe iparkodott férközni, szívesen hozott áldozatot is érte, mert jól tudta, hogy busás kamatokat fog az neki hozni. S míg ezek a szerencsések sütkéreztek a hatalom fényében, élveztek annak melegét, addig a nép oly távol esett a kormánytól, hogy mire odaért hozzá a hatalom fényes sugara elhomályosodott az s kihűlt annak a melege. Akik pedig ellentétbe mertek helyezkedni a kormánnyal, azok nemcsak állást, kenyeret nem kaptak tőle, hanem lépten-nyomon érezték magukkal szemben annak mindenható hatalmát.

Ilyen szomorú viszonyok után igazán meglepő, hogy a kormány már a nép jólétére is gondol — legalább programjában, ígéreteiben. Persze van rá elég oka. Olyan programot akar adni, hogy mesés ígéreteinek bőségével elvonja a nép figyelmét a nemzeti küzdelemtől s így törje meg az impozáns erővel nyilvánuló ellenállást. Igért bőven azért is, mert könnyen teheti, jól tudja, hogy nem kerül rá a sor azok megvalósítására.

Daczára azonban a vakító ígéreknek, nem sikerül körébe vonnia a népet — legfeljebb Jakabok népét, akiknek csak földrajzi fogalom a haza s idegen előttük a vágy és törekvés, mely a haza fiainak keblét heviti.

Ennek a vakító programnak van egy másik sötét háttér is. Mindez a ragyogó ígért, amelytől oly csodás hatást reményl a kormány egy évtized óta benne

volt az ellenzéki pártok, főleg a néppárt és agráriusok programjában. Földtehermentesítési, adómentes létminimum, állami birtokok parcellázása, két évi katonai szolgálat, méltányos adó- és választási reform stb. stb. mind mind az ellenzéktől kölcsönvett programponatok, melyeket következetesen leszavaztak mindez ideig Fejérváry, Kristóffy, Vörös és mindmegganyian, akik most mellüket verve ígérgetik e mesés dolgokat.

Minél többet ígérnek, annál szomorubb bizonyítványt állítanak ki maguknak és volt pártjuknak, melynek évtizedeken át oszlopos tagjai voltak. Micsoda kiáltó sívár volt az a 38 éves liberális aera, ha most egyszerre ennyivel kell pótolni a csaknem négy évtizedes szabadelvű párturalomnak bűnös mulasztásait!

Semmiféle ellenzéki szónoklat, a legszébb és leghatásosabb Bartha-féle vezércikk sem gyakorolhat lesújtóbb kritikát a liberális kormányzat működése felett, mint az a program, amelyet Fejérváryék terjesztettek elő.

Most már késő. Amilyen eredménytelen volt a nép jólétére a liberális aera, olyan pusztába kiáltó szó lesz Kristóffynak minden csalfa, hívságos ígérete. A nemzet nagykoru már, ilyenekkel nem lehet félrevezetni.

A lőcsei képviselőválasztás.

Máriássy Mihályt, a lőcsei kerület függetlenségi párti jelöltjét tegnap egyhangulag képviselővé választották. A kerületet megelőzőleg a kormánypárti Hertelendy László képviselte. Most a koalíció ezt a mandátumot is elhódította.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A mosóném leánya.

Írta: Hantke Emil.

»A szerelmes ember olyan mint a gyufa, mikor lángra lobbant elveszti a fejét.«

Ezt én olvastam valahol. A mit olvasok meg nem mind hiszem el. De ezt elnézem, mert velem történt meg. Pedig még csak lettem volna szerelmes, ha közbe nem jön a nagymosás.

Hogy röviden rátérjek a dologra, hát rendes sétát végeztem. Ez a rendes séta abból áll, hogy azon hetenként ötször-hatszor előforduló nyugtalan éjszakáim után, mikor rendesen reggel felé szoktam haza kerülni, másnap egy jó sétát teszek a ligetben. Akkor is azt végeztem. Gyanutlanul ügyelgek, mikor látom, hogy előttem egy tetsződös hölgy megyen. Hátulról teljes bizonytalanságban voltam a korát illetőleg, de a ruganyos, szinte rithmikus járása formás alakja sejtették mindjárt, hogy ha más

nem, hát az annyira elcsépeelt Balzac korabeli nő lehet. A különlegességeket mindig óhajtotam, tehát meggyorsítottam lépteimet.

Sejtésem egyszerre 50 százalékkal szállt. A ruhákhoz és szövetekhez nem értek, hát nem tudom milyen ruha volt rajta. De mintha csak ráöntötték volna. Sok színész nem tud így domborítani, mint a hogy az a szürkésbarna costum tudott ő nagyságán. De az még mind semmi! A hölgy sikkes mozdulattal felemelve fogta szoknyáját és én láttam egy pár csinos fél lakkezipőben egy gyönyörű lábat, de csak nagyon félig és ezek a lábak fekete harisnyába voltak foglalva, mely harisnyákon nagyon izlésesen négylevelű lóherék voltak himezve. És a mint fogta szoknyáját, az alja felfelé félbal kanyarodásba került, úgy hogy látni lehetett az alsószoknyát is.

Még most is eláll a lélegzetem ha rá gondolkodom, hát még akkor. Hiányos szabászati ismereteim folytán nem tudom megmondani, hogy miből volt, csak annyit, hogy fehér volt. De a munka! Az volt valami mesés! Legalul csipke

volt és az egész olyan tetszetősen fodrozva. Körös körül meg himzés. Lótusz virágok közt klematisz girlandok.

Lótuszvirágok és klematisz girland! A ki ilyen applicatiót visel az nem lehet más, mint egy nagyon szép barna, éjfékete szemű, piros ajku, nevető fogsoru isteni teremtes. Így hátulról látva is ezt a fenséges tüneményt, éreztem, hogy kezdek gyufa lenni. Na de lássam, hogy néz ki előlről, hadd lobbajjak lángra. Előre törtetek, hogy majd szembe kerülve vele jól megnézhessem, mikor a tünemény egyszerre csak, mielőtt elérhettem volna, eltűnt. Nem a föld nyelte el, hanem egy egyszerű kis sárgára meszelt ház. Annak a kapuján bement és én többet nem láthattam.

Most két sejtés állott előttem. Vagy látogatába ment a házba, vagy ott lakik a házba. Ha látogatába ment én kibirom addig várni, míg csak kijön. És tényleg el is kezdtem a ház előtt le s fel sétálni. Ott sétáltam jó sokáig, de nem jött ki. Ugy látszik itt lakik a házba. Hát most? Kitől tudjam meg, hogy kicsoda,

Értesítés.

Tisztelettel hozom nagybecsű megrendelőim és az uri közönség tudomására, hogy előnyösen ismert közönség rendelkezésére.

szabó-üzletem

Modern szabásom, izléses munkám és mérsékelt árain ismereteseik már az uri közönség előtt.

Vagyok kiváló tisztelettel:

Bémer-térre, Gráf Gyula és Vidor Manó czégek mellé helyeztem át, hol is valódi angol és skót szövetkülönlegességeim dús választékban áll az uri

lfj. Erdős Albert

— uri szabó —
Bémer-tér, Poynár-ház

A politikai válság.

Fazekas Agoston Pestvármegye főjegyzője, Prónay Dezső báró, a vármegyei ellenzék hatvanötös bizottságának elnöke vonják magukra az érdeklődést s váltják ki a hazafias közvélemény osztatlan rokonszenvét és együttérzését a válság utolsó huszonnég órája alatt. A vármegyével kapcsolatosan kivette a részét a küzdelemből tegnap a főváros is, hol keményen pattogott, készült a délutánra az obstrukció. Egy új főispán is akadt Nógrádban, egy régi jelezte, hogy távozik Turóczból s egy kormánypárti mandátum elveszett a koalíció javára Szepesben. Ezek főbb vonásokban a tegnap eseményei a kora délutáni órákig.

Részletes tudósításunk a következő:

Fazekas főjegyző ügye.

A belügyminiszter fölfüggesztő és fölmozdító két rendelete tegnap érkezett a vármegye-házára. Nagy elevenséget támasztottak, de különös izgalom nem járt a nyomukban. Prónay Dezső báró korán reggel a vármegye-házára érkezett, ahol Fazekas Agoston szobájában együtt volt már az egész tisztikar.

— Éljen Prónay! — harsogták feléje.

— Tiltakozom! — mondta Prónay. Éljen Fazekas Agoston! Ot illet ma minden ováció.

A délelőtti folyamán a vármegye bizottsági tagjai közül többen megjelentek Fazekas hivatalában, ahol a teendők megbeszélésére értekezletet tartottak. Fazekas Agoston egy estlapi munkatársának álláspontjáról a következőket mondta:

— Addig amig, erőszakkal nem mozdítanak el a helyemből, nem megyek el. Tisztán hazafiságból, a vármegye közönsége iránt való tiszteletből. Megcsinálhatnám, hogy mivel fölfüggesztettek, azt mondom: alászolgálja és távozik. De ha én elmegyek, felfordul az egész közigazgatás. Különben sem vagyok kötelezhető a távozásra, mert a miniszter rendeletét csak a közigazgatási bizottság hajthatja végre, ennek pedig elnöke nincsen. Egy esetben találhatnának meggyőzést, ha hasasürgönyöznék az alispánt. De ez súlyosan beteg . . . Ami a 65-ös bizott-

ság feloszlását illeti, ezt a belügyminiszter törvényes alapon nem teheti meg. Különben pedig a feloszlásnak érvénye azért sem lehet, mert a 65-ös bizottság tagjai tovább is összeülhetnek, tanácskozhatnak, határozhatnak, határozataikat elé terjeszthetik, a közgyűlés azokat elfogadhatja. Hogy miképpen avatkozhatik ebbe bele a belügyminiszter, azt ő sem tudja megmagyarázni a rendeletében. A rendeletnek csak az a része végrehajtó esetleg, hogy a bizottság nem tanácskozik a vármegye-házán. De ez sem okvetlenül.

A főjegyző különben azt is kijelentette, hogy a vármegyének e hónap 27-én tartandó közgyűlésén ő akar elnökölni. A hatvanötös bizottság valószínűleg pénteken délelőtt tart ülést.

Új főispán.

A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Török Zoltán Nógrádmegye főispánja lemondott és helyébe Berchold Arturt nevezték ki. Török Zoltán a Lipót-rend lovagkeresztjét kapta.

Turóczmegye és a helyzet.

Turóczvármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartott közgyűlésén ifjú Jusch György főispán bejelentette, hogy állásáról lemondván, felmentését legközelebbre várja. Majd Szigethy Vilmos pénzügyigazgató jelentette, hogy több mint 300,000 korona az adóhátralék. A gyűlés befejezésével a bizottsági tagok lelkesen megéljenztek a távozó főispánt.

Nem lesz közköltőemelés.

— A pénzügyi szakkbizottság ülése. —

Ragány János városi főszámvevő ez évben is ráijesztett Nagyváradi város polgárságára, azzal, hogy a jövő évben 10%-al kell emelni a városi pótdótot.

A városi tanács és különösen Lukács Ödön adóügyi tanácsnok addig forgatták a költségvetést, hogy a 10% emelésből letörtek 5%-ot s a pénzügyi szakkbizottság elé már csak 5% emeléssel terjesztette be.

A pénzügyi szakkbizottság azonban még ennyit sem akceptált, hanem tegnap délután tartott ülésében derekasan hozzáállt a költségvetés megrostálásához s bár még csak a kiadási tételeket vizsgálták felül s máris jókora summát töröltek és pedig olyan összegeket, amelyek törlése nem fog semmi zavart okozni a város háztartásában.

Annyit már is meg lehet állapítanunk, hogy közköltőemelés nem lesz a jövő évben, erről gondoskodik a pénzügyi szakkbizottság, amely ma, csütörtökön délután folytatja a még hátralevő tételek tárgyalását.

A tegnapi ülés lefolyása a következő volt: Jelen voltak az ülésen: Bordé Ferencz főjegyző, elnök, Ragány János, Lukács Ödön, dr. Baróthy Ákos, dr. Hoványi Géza, Mihelyi Adolf, Moskovits Miksa (mérnök), Beczkay Lajos, Darvassy Lajos, Reismann mór, Gerő Armin, Fleischhacker Gyula, Milibák József, dr. Kurländer Ede, Moskovits Miksa, Komlóssy József dr. Moskovits József, Déry János, Balogh Döme, Bozóky Béla, Juricakay Barna, Cserenyés Béla jegyzők.

Az ülés elején, mielőtt a tulajdonképeni költségvetésre tértek volna át, előbb a beérkezett kérvényeket tárgyalták, Lukács Ödön előadása mellett.

A rendőrlégénység javadalmazásának összegét az eddigi 5240 koronáról 5600 koronára emelték. Ellenben Somogyi Károly azon kérelmének teljesítését, hogy évi 3000 korona szubvenziót adjon a szintársulat fenntartására a város, — nem javasolta a szakkbizottság, dacára dr. Hoványi Géza pártoló felszólalásának.

Hosszabb vitát keltett a váradvelencei lakosok azon kérelme, hogy Váradvelenczén egy szegényorvosi állást létesítsen a város, az ottani halottkémi állás beszüntetése mellett.

A szakkbizottság végre is az állás rendszeresítését javasolja, évi 1200 korona fizetéssel, a velencei halottkémi állás beszüntetése mellett, tehát a tulajdonképeni emelés évi 900 korona. Utasítják továbbá a tanácsot, hogy az új segédorvosi állás hatáskörét dolgozza ki.

Ezután Lukács Ödön tanácsnok, előadó ráért a tulajdonképeni költségvetésre. Terje-

ricsoda, mikor ebben a házban, de még a környéken is nem ismernek senkit. Bizzam a véletlenre, míg megint összekerülök, és akkor is a hátuljával?

A kapura nézek kinos tépelődésben és agyamon örömsugár villant keresztül. Egy czégtábla volt kifüggesztve és rajta ékes betűkkel lehetett olvasni:

Hibácska Mikály
csizmadia mester.

Megvám!

Bemegyek Hibácskához, rendelek nála cipőt és közben megtudom hogy lett az én tüneményem.

Beállítottam hát Hibácskához.

— Maga a mester?

— Vagy igen!

Egy pár jó cipőt csináltatnék?

Olvasta az ur a czégtáblát?

Igen.

Nahát és ezzel otthagya a műhely közepén.

Na még ilyet nem élveztem. Őrült ez vagy szemtelen!

De hát, micsoda eljárás ez? Éa miért nem értem?

— Pedig elég világosan beszéltem.

— Na jól van . . . csak aztán takaros legyen a csizma.

— Az már más. Tessék leülni.

Mintha csak érezte volna a cseszkő, hogy egészen rá vagyok utalva és hogy csak tőle tudhatom meg merre találhatom meg Theklámat. Na igen, mert a nagy tépelődésben az én eszményi lelki állapotom a lóbusz virágos nőt elkeresztelte Theklának.

Hibácska elkezd mértéket venni. Na most!

— Mondja csak mester . . .

— Ne tessék félni, vigyázok a tyukszemére.

— Nem azt akartam mondani, hanem . . .

— Tudom. Nem harmónikásat, hanem jó komótosat csinálók.

— Elhiszem, hanem azt akarom csak kérdezni, hogy ki volt az a hölgy, a ki az előbb ide bejött.

— Ide nem jött senki egész délután, csak az ur.

— Nem ide a műhelybe, hanem a házba.

— Mit tudom én.

— Hát ki lakik ebben a házban?

— Egy toronygombaranyozó.

— Van családja?

— Nincs! Kutyákat dresszíroz.

— Hát még ki lakik?

— Egy vasesztérgályos, de annak sincs csak egy rém süket gazdasszonya. Aztán lakik egy öreg harisnyastoppoló asszony: az igaz, hogy annak van egy lánya, de már az is kezd öregedni, mert pupos a szerencsétlen. Más nem lakik.

— Nem értem . . .

— Pedig elég világosan beszéltem.

— Na jól van . . . csak aztán takaros legyen a csizma.

Már most mit csinájak. Így elvesztet-

tem a fonalat, mely a lóbusz és klematiszhoz vezet, sok egy hányatott ke elnek. Nem is tudtam sehogy a nyomára jönni. Kezdttem magam a lemondásba belegyakorolni.

Egyszer csak . . . De előbb meg kell tudni, hogy a háziasszonynak mosó és vasaló intézete, meg egy megtermett, de egészen érdektelen leánya van, a kit még hozzá Náninak hívnak.

Hát a mint megyek egy délből haza, mit látok? Ugy-e azt hiszik, hogy az elvesztett hölgyet? Nem egészen. Ott a száritó kötelén a többi fehérmű közt volt kiterítve egy alsószoknya. A világ összes alsószoknyái közül rögtön fel lehetett volna ismerni. Legalul csipke volt és az egész olyan tetszetősen fodrozva. Körös-körül meg himzés. Lóbusz virágok közt klematisz girlandok.

Egyszerre büszke lettem kitartásomra, mert láttam, hogy azt siker koronázza. Most már meg van a fonál megint. A ház asszonyom majd megmondja, hogy kié és hol lakik. Csak egy aggasztott iszonyuan.

Van már körülbelül jó három hete, mikor ezt az alsószoknyát használatban láttam. És csak most került volna mosásba? Lehet különben, hát honnan is tudnám, hogy elég azt akkor is mosásba adni.

Ott ögyelegttem egész feltűnően az udvaron, míg végre kijött a háziasszonyom. Oda sem fordulok hozzá.

— Lelkem Farkuczáné, kérdek én magától valamit.

— Na?!

— Kié ez az alsószoknya?

— Melyik?

delmes, szépen kidolgozott exposéjából látszik, hogy odaadó gondossággal tanulmányozta a költségvetést s a város fejlődésére való tekintettel fejtegette azokat a tennivalókat, amelyek a városra a közeljövőben hárulnak. Szerinte a jövő a produktív munka ideje lesz. Különösen a belkőzigazgatás terén várnak fontos kérdések megvalósításra. Tervben van az olcsó és jó közigazgatás; a tisztviselők fizetésrendezése; a rendőrség fejlesztése, a bejelentőhivatal felállítása. Mindezek, hiszi, megoldhatók lesznek a közigazgatás egyszerűsítésével, adóemelés nélkül. Halaszthatlan közegészségi intézményeket kell létesíteni; ilyenek a csatornázás, amely 2 és fél millió koronába kerülnek a kész tervek szerint, a vízvezeték kibővítése, 400.000 koronával. A köztisztasági kérdés is megoldásra vár, az utcaseprés és locsolás kérdésével együtt.

Ez utóbbiakról gondoskodás van már a költségvetésben. Előttünk áll a Bűdösárok, Pecsepatak rendezése, 230.000 korona költséggel. A Városliget és Párispatak rendezése a jövő dolga. Rátér a vágóhid átalakítására, amely szintén sürgős és fontos s 400.000 koronát igényel. Az általános kövezés meg van szavazva, 900.000 koronába fog kerülni. Ha az új vámszabályzatot jóvá hagyja a miniszter, ez is meg lesz oldva. A Körözspart-falra 80.000 korona szükséges, ennek kamatairól is gondoskodva van a költségvetésben.

Rámutat, hogy a költségvetésben a tanügyi kiadás 1900 koronával van emelve.

Tekintettel voltak a költségvetésben a bevételek fokozására is. Követve hat erre azon javaslat, hogy az állami adókat mérsékeljék, a házadó százalék leszállításával. Közvetlenül pedig törekszik erre azon javaslatával, hogy a városi adóhátralékok után is vessék ki a késedelmi kamatokat. Célbavette továbbá, hogy a takarékpénztári betétek után is kivessék a városi adót. Ha ezt a városok keresztül tudják vinni, ez Nagyváradon 40—50 ezer korona több bevételt jelentene.

Ezután rátért a részletekre. A főszámvéő 10 százalék közköltőemelését állított be a költségvetésbe. Erre nézve Lukács Ödönnek az a véleménye, hogy a villamos közvilágítás kiadási tételénél a város 20.000 koronát töröljön s csak 27.000 koronát vegyen fel. A villamosmű bevétele ezt megengedi. Ha azonban az új vasúti kövezetvám szabályzatot a miniszter engedélyezi, az ezzel elért több bevételből fizessék meg a villamos műnek a 20.000 koronát.

Lukács Ödön előadó exposéját azzal fejezte be, hogy a főszámvéő 5%-os közköltő emelést javasol.

Az általános tárgyalás.

Ezután a szakbizottság a költségvetés általános tárgyalásába bocsátkozott.

Dr. Kurländer Ede általánosságban bár, elfogadja a költségvetést, de számszerű adatokat kérne arra nézve, hogy az előadó által felsorolt tervek és szükségletek létesítése mibe kerülne. Milyen az utolsó öt évben a házberadó fokozatos emelkedése. Sérlemesnek és igazságtalannak tartja, hogy a vízdíjakat is számításba veszik az adóalapnál.

Mihelyi Adolf köszönettel veszi Lukács előterjesztését, már azért is, mert 5% adóemelést leütött, azonban nincsen tiszta képünk a várható jövedelemről, mivel az ex-lex miatt nincsenek az állami adók kivétel. Fejtegeti, hogy mennyi új épület emelkedett, új üzletek nyitlak, amelyekre csak ezután vetik ki az adót.

Hiszi, hogy ha az adóalapot nagyobbra vesszik, a még meglevő 5 százalékos adóemelés is mellőzni lehet. Egyes kiadásokat sem kell mind fizetni, különösen az év elején, tehát itt kamatmegtakarítások lesznek. Most nem szeretné az adót emelni. A tisztviselők fizetésének javítására felvett 50.000 koronát csak a drágasági pótlék biztosítására indítványozta. De ezt is ellehetne hagyni, mert mint az előző években, most is fognak fedezetet találni rá évközben. Ennek az 50.000 koronának csak 2500 korona kamatát vegyék fel a budgetba. Így nem kell a közköltőt emelni.

Becskay Lajos még a 2500 korona felvételét is ellenzi. Lesz más mód, hogy a drágasági pótlékot megadják.

Dr. Hoványi Géza indítványozta, hogy általánosságban fogadják el a költségvetést s a részletes tárgyalásánál egyes tételeket hagyjanak függőben, míg látják, hogy a végeredménnyel szükséges-e azok törlése, vagy meghagyása. Ő is hiszi, miszerint megtalálják rá a módot, hogy nem kell a közköltőt emelni.

Dr. Moskovits József azt véli, hogy leghelyesebb, ha egy bizottságot küldenek ki annak a kérdésnek a tanulmányozására, hogy az adóalap miként növekedett.

Erre a bizottságra azonban nem volt szükség, mert Lukács Ödön előadó tanácsnok azonnal megadta a legrészletesebb felvilágosítást.

tást. A házadónál 49.000 korona, a III-ad oszt. kereseti adónál 15.000 korona az emelkedés.

A költségvetést általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalás.

Első sorban a költségvetés szükségleti (kiadási) tételeit vették tárgyalás alá.

A személyzeti illetményeknél a tisztviselők fizetésének javítására felvett 50.000 koronát egyelőre függőben hagyták.

A v.-velencei szegény-orvosi állásra felvettek 1200 koronát, de egy halottkém 300 koronáját törölték s így itt az emelés 900 korona.

A szegődményesek ruházata felvett összegből 399 koronát töröltek.

A közterek és padok gondozásának tételénél dr. Hoványi Géza a Városliget rendezésére vonatkozólag tett kérdést, mire Komlóssy József gazd. tanácsnok azon felvilágosítást adta, hogy erre külön van felvéve 48.000 korona egy felveendő kölcsönből s a rendezést mielőbb keresztül akarják vinni.

Dr. Hoványi Géza azért vetette fel ezt a kérdést, mert Rátkay József a város beleegyezésével kezelte a Városligetet s a saját terhére még részben most is fennálló kölcsönből befektetéseket tett. A város, mint erkölcsi testület, ezt köteles megtéríteni, mert a város méltóságával nem egyeztethető össze, hogy valaki érte terheket viseljen, s ez a teher magánemberre háruljon. Rátkay számadást vezetett mindenről s ő ezeket ismeri. Ha a jövő évben a Városliget nem rendezi a dolgot, ő most bizonyos összeg felvételét javasolná, a tanácsnok kijelentése után azonban most ettől eláll.

A villamos közvilágítás kiadási tételénél a felvett 47.000 koronából 20.000 koronát töröltek.

A közigazgatási nyomtatványokra felvett 12.000 koronából, 2000 koronát, míg a város kincstári adójából, az eladott ingatlanok révén 2460 koronát töröltek.

A kegydíjknál ellenben Szűcs Dezső és Schrader Friderika tanítónő részére 600 korona emelést vettek fel.

A kéményseprési díjknál 500 koronát, az iparos tanonciskolák tételénél pedig 4100 koronát töröltek, a felső kereskedelmi iskola segélyét pedig 1000 koronával emelték.

Az emberbaráti célok rovatánál, Becskay Lajos indítványára a Csesztivő-intézet részére 500 korona segélyt vettek fel, azzal, hogy ez összeg függetlenül az alap számadásaitól, az ellátott szegények számának emelésére fordíttassék.

A Kossuth szobor javára felvett összeget egyelőre függőben hagyták.

A folyó számla kölcsönök kamataiból 3840 koronát töröltek.

A kiadásoknál már csak a függőben maradt tételek vannak hátra s azonkívül a bevételeket s az alapok költségvetését kell még tárgyalni. A bizottság ma, csütörtökön folytatja a tanácskozást.

NAPRÓL-NAPRA.

Bunkó.

A királyi ügyészség sietett hívásra tenni Zigány Árpádot, mert bűncselekményre hívott fel: arra, hogy a Habsburgok helyett Hohenzollerneket ültessünk Magyarország trónjára. Az ugyan kétségtelen, hogy Zigány-Zeysig röpirata senkit sem hozott forrongásba. Az is bizonyos, hogy ha Zigány Árpád az összes német professzorok neve alatt ír vala is egy csomó izgató füzetet, attól a Habsburgok nyugodtan alhatnak. Hanem azért az ügyész sietett Zigánynak a büntetésből előleget adni, nehogy tovább is izgathasson.

Nap-nap után megjelenik Budapesten egy nyomtatvány. Hireiben hazudik, piszko! és ismét hazudik. Hazudik a címe is, mikor a nép

— Ez itt ni! A lótszszal és klematiszszal. Farkuczné arcán mosoly játszadozik és biztos fölénnyel tekint reám.

— És miért kérdelek lelkem Schillervein ur?!

— Mert olyan nagyon szép.

— Másért nem?

— Mert hogy olyan nagyon kiváló.

— És még mindig másért nem?

— Meg hogy... de tudja ez köztünk maradjon... egyszer láttam egy hölgyön, a kibe, a nélkül, hogy láttam volna az arcját, csak pusztán az alsó-szoknya segítségével működő fantáziám erejével, halálosan beleérdeklődtem.

— Azt elhiszem. Mert a milyen szép ez az alsó szoknya, olyan szép az is, a ki viseli.

— Édes Farkuczné ne kinózzon. Mondja már, hogy kié?

— Hát kié lenne másé, mint... a lányomé.

— A Nániné?! Jujj!... és szinte éreztem, milyen pottyantam az álmok rózsás világából, a való sivar rögeire.

De Farkuczné úgy látszik, hogy mást akart arcomról ezen kijelentésére leolvasni, nem pedig olyan reményt-vesztett, borongó hangulatot látni. Szinte sértődve is kérdezte:

— Talán van valami kifogása?

— Nekem? Már miért lenne?!... Csak azt nem bírom megérteni, hogy egy mosóné leánya, hogy jön ahoz, hogy ilyen alsó szoknyát viseljen!

— Mit?! Egy mosóné lánya? Tudja meg maga goromba fráter, hogy ez a mosóné min-

dig van olyan finom nő, mint akárki és hogy a leánya még finomabb.

— Nézze csak asszony! Ezt is elhiszem; de minek adják akkor csak négy hét múlva mosásba az alsószoknyáját?

Ezekkel a gorombaságokkal tartoztam füstbe ment reményeimet kárpótolni. Ha már felizgatott képzeletem akadályozva van örökre a továbbműködésben, legalább legyen csalódásomban részesem is. Igaz, hogy végső kijelentésem után futottam be szobámba a nagy szóáradat elől, mely miként a teknő lyukán kiömlő víz, omlott a Farkuczné szájából.

Alig gyujtok rá szivarra, kopogtatnak az ajtómon.

— Lehet!

Egy kölyök támolyog be egy pár monstrum bárkával.

— Schillervein ur, a gazdám elküldte a csizmákat!

Hát higgadtságomat dicséri, hogy adtam a kölyöknek egy hatost és ráordítottam, hogy fusson és csak mikor elfutott, vágtam oda a csizmákat a falhoz, mert másképp a kölyökkel együtt oda vágtam volna.

Csak azután gondoltam meg a dolgot. Mégis van egy kis szerencsém. Mert, ha az Náni, a kit én balga eszményileg Theklának kereszteltem el, olyan házba megy véletlenül, ahol nem csizmadia, hanem orgonakészítő lakik, akkor nekem orgonát kellett volna csináltatni. És akkor mi a fészkes tülemlét csinálnék vele?

szavának mondja magát, holott csak korcsmai káromkodás. Ez a lap vezérczikket is közöl; vezérczikkei vagy előbb elkövetett, vagy azután elkövetendő nyilvános gazettekről szólnak. És a vezérczikkek előtt vagy utánuk — már a tartalom szerint — lövik, véresre verik a békés hazafiakat, kirabolják az üzleteket s üldözik a haza legnemesebb fiait.

És emellett, s ezek daczára szabadon folytathatja galád üzemeit.

Prohászka azt mondta, hogy ezer év alatt nem hazudtak annyit Magyarországon, mint amennyit a Népszava egy évben hazudik. De nemcsak hazudik. Feldicsér gazembereket és gyilkolásra biztat egy társadalmi osztályt. Legutóbbi számában feldicsérte a pécsi gyilkosokat és felhívta a gyilkolásra kapható egyéneket, verjék agyon azokat a magyarokat, akik nem hajtanak fejet Kristóffyék előtt. Nyilvános bűnpártolás és gyilkolásra való felbujtás van a vezérczikkekben — és ez a lap szabadon szabadíthatja rá a rablóbandákat az országra. Ezt a lapot az ügyész nem bántja — talán nem is szabad bántania.

Felháborodással, undorral tölti el az embert ez a látvány. Nagyon, de nagyon értjük *Galánffy* debreczeni ügyészt, akinek fellázadt a lelkiismerete a bűnpártolás, a gyilkosok és fosztogatók szubvencionálása ellen és — ott hagyta állását.

Ime, a megígért nyomor és szenvedés; de azt nem mondták, hogy szabad gyilkolással lesz egybekötve.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

November 19., 21., 26., 28. Előadás a Katolikus Legényegyletben.

* **Az egyházmegyéből.** *Gyepes* Imre segédlelkészt Ujkigyósról Békésre, *Mazurek* Gyula segédlelkészt Békésendrődről Ujkigyóra, *Lencse* Agoston kapuczinus atyát Békésendrődre küldötte segédlelkésznek a megyéspüspök.

* **Msgr. Vay gróf előadása.** Msgr. Vay Péter gróf pápai prelátus, protonotárius, aki vasárnap hagyta el városunkat, hétfőn, e hó 13-án délután már Budapesten az Iparművészeti Múzeum Üllői-uti palotájában tartott kiváló becsű művészi előadást. Az előadás tárgyát Kelet-Azsia művészetének befolyása a nyugat izlésére képezte. Vay gróf a nála megszokott könnyedséggel, eleganciával és szubtilitással tárgyalta Kelet-Azsia eutetikáját és etikáját lélektani alapon. Kiterjeszkedett India, Kína és Japán művészi föltölgására, azok művészi alkotásaira, valamint befolyásukra a tizen-nyolczadik és tizenkilencedik század barokk, rokokó és renesszánsz izlését tekintve. Érdekesen ismertette Japán befolyását a mai naturalista és impresszionista stílusokra. Az előadásnak igen előkelő hallgatósága volt. Köztük *Berzeviczy* Albert, *Hadik* János gróf, *Szalay* Imre, *Kammerer* Ernő, *Térey* Gábor, *Radisics* Jenő és mások a magyar műértők és műbará-

tok sorából. A terem zsufolásig megtelt. Az előadást zajosan megtapsolták.

* **Tanári beiktatás.** *Lestyán* Endre dr. közelebből kinevezett theologiai tanár tegnap foglalta el katedráját. Ez alkalomból a tanári kar, valamint a növendékpapság jelenlétében *Karsch* Lollion dr. kanonok, liczeumi prodirektor kezébe letette az esküt, mire aztán tanzéskébe ünnepélyesen beiktatták.

* **Mibe kerül a villamos közvilágítás.** Altalában panaszkodnak, hogy a nagyvárad villamos közvilágítás nagyon gyatra. Az izzólámpák nem adnak több világosságot, mint a nagyon lesajnált gáz lepkeégők, pedig drágábbak. Ennek oka azonban nem a villamos műben keresendő, hanem abban, hogy a lámpák nagyon ki vannak égve s nem cserélik ki idejében. Így azonban kárba vész a villamárám egy része. A város ugyan nem fizet valami tulságos összeget az áramért, de a telepnek óriási pénzbe kerül a város közvilágítása. Mint a pénzügyi szakbizottság tegnapi ülésén kijelentették, a város közvilágításának önköltsége 107,000 koronába került s ezért 47000 koronát kapott a villamosmű pénztára. Ez is igazolja, hogy milyen vétkes könnyelműség lett volna a villanytelepet bérbeadni.

* **A vendéglősök újabb terhe.** A nagyvárad vendéglők, szállodák, kávéházak és korcsmák rendőri felügyeleti díjáról alkotott szabályrendelet a jövő 1906. év január 1-én lép életbe. A főkapitány előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a szabályrendeletet 1000 példányban nyomassa ki.

* **A gyermekkorház ápolási díja.** A Sztaroveszky-gyermekkorház igazgató választmánya a kórházi ápolási díjakat a jövő évre leszállította. Ehhez képest a belügyminiszter tegnap értesítette Nagyvárad városát, hogy az államkincstár által a kórházban ápolott szegény gyermekek után az országos betegápolási alaptól megterítendő napi ápolási költséget 1906. évre 1 korona 50 fillérben állapította meg.

* **Bucszó albiró.** *Váry* Albert dr. volt nagyvárad ügyészségi jegyző, az aradi járás-bíróshoz közelebből kinevezett albiró tiszteletére a bírósági jegyzői kar e hó 17-én este 8 órakor a Pannónia télikertjében társasvacsorát rendez a birói, ügyészi kar, valamint a jóbarátok és ismerősök részvételével.

* **Kanyaró járvány Debreczenben.** Tegnapelőtt ülést tartott a debreczeni egészségügyi bizottság. Az ülésen dr. *Balkányi* Endre előterjesztette a város közegészségi állapotát. Az előterjesztés meglehetősen szomorú képét mutatta az ottani egészségi állapotoknak. A helyettes főorvos előterjesztéséből kitűnően a kanyaró járvány óriási kiterjedésben van, különösen az elemi iskolákban. Jelenleg száz-tíz gyermek fekszik kanyaróban. Az előterjesztésre a bizottság az összes elemi iskolák bezárását határozta el.

* **Vakmerő cigányok.** Réti József rendőrszakaszvezető a velencei rendőrkülönítmény parancsnoka az éjszaka szemlét tartott a velencei cigánytelepen és itt Mezei László rovtomultu cigány kunyhója előtt nagy üstben makaronit főztek a cigányok. A szokatlan időben ily szokatlan lakmározás gyanút keltett a szakaszvezetőben és némi puhatolódzás után megtudta, hogy a makaronit egyéb más fűszerárakkal együtt Mezei László és Szabó Márton börtönviselt cigányok lopták le még este a

Wolff-csárda előtt haladó egyik szekerről. A két cigányt, valamint a ládát és a már el-ásott, de újra napvilágra került nagymennyiségű fűszerárakat Réti azonnal beszállította a rendőrségre. — Még a délelőtti folyamán megállapította a rendőrség, hogy ezen árukat Weisz Bernát itteni üzletében vásárolta Mezei Márton és Stern Adolf élesdi kereskedők megbízásából Fried Jakab élesdi fuvaros, aki szekérével és szekeren fiával az esti órákban indult utnak. Délután azt is megtudta már a rendőrség, hogy a fuvaros szerencsésen hazaérkezett Élesdre és hogy a Wolff korcsma előtt utját állotta a két haramia, szekeréről a legnagyobb ládát leemelték és szó nélkül odébb állottak. Ő szólni sem mert, mert nagyon jól tudta, hogy ellenkezésének halál lenne az ára. — *Gerő* Ármin főkapitány még tegnap megkereste a helybeli csendőrszárnyparancsnokságot, hogy legalább erre az annyira veszélyeztetett utvonatra a vidéki közönség élet és vagyonbiztonsága érdekében is a vásáros napokon állandó csendőrorjáratot rendeljen ki és egyúttal azon csendőrorjáratokhoz puskával és szuronyval ellátott rendőröket fog beosztani. A csendőrség szándékát még nem tudjuk, de kétségtelen, hogy a rendes orjáratok felállítása, illetve szolgálatba léptetése a közönség eminens érdeke.

* **A főorvos helyes tiltakozása.** A jégvermekbe szállított jeget eddig nem nagyon válogatták, hanem onnét vágták, ahol találták. Láttuk, mikor bűzös pocsolyák jegét is hordták a jégvermekbe. Dr. *Baróthy* Ákos főorvos az ellen mindig tiltakozott, hogy a Körözsnek a városon keresztül folyó szakaszából vágjanak jeget, de a rendőrség nem vette figyelembe a főorvos tiltakozását. Dr. *Baróthy* Ákos főorvos most ismét beadványt intézett a tanácshoz, amelyben kéri ne engedjék, hogy a Körözsnek a városon keresztül vonuló részén, nevezetesen a velencei vasuti hidon alul jeget vágjanak. Rámutat, hogy itt már meg van fertőzve a víz a csatornák által s az innen kikerült jégtől tifusz és más járványos betegségek származhatnak.

* **Tea-estély.** Tisztelettel tudatom, hogy a 19-én rendezendő teaestélyt nem a Pannónia étteremben, hanem a Fekete Sas nagytermében tartjuk meg, melyet Hillinger Lipót ur, tekintettel a jótékony célra, díjtalanul átengedett. Kérjük a hölgyeket, akik szíves adományokkal hozzájárulnak. A Fekete Sasba délután 2 óráig elküldeni, a rendező bizottság nevében özv. Des *Escherolles Kruspér* Sándorné.

* **Tolvaj bérkocsis.** Bleier Miksa komádii kereskedő szekeréről tegnap estefelé leloptak egy zsák dohányt. Káros panaszára a helyszíne sietett a Fekete Sas udvarára Bott György ellenőr. Itt kutatás közben az istálló szalmájában megtalálta Hulbán István kitiltott bérkocsis cselédkönyvét és a szalmába rejtve egy nagy csomogat, telve vadonat új tányérokkal, üvegekkel és poharakkal és porcellánárakkal. Hulbánt ma reggelre el is fogta Bott György és be is hozta a rendőrségre. A meglehetősen nagy készletre azt adja elő, hogy 3 kor. 60 fillért vette; de hogy hol, arra nézve nem nyilatkozott. A kétségtelenül lopott cikkek tulajdonosát ez uton hívja fel Mendelényi Béla, hogy jelentkezze a rendőrségen.

* **A csirkére éhező tolvaj.** Révész Jakab ügyvéd Pável u. 3 sz. a. lakásán tegnap este 7 órakor egy asszonyt értek tetten a cselédet, amint javában markolta volna össze a csirkéket az ólban. A rendőrségre bekísért asszony Illyés Sándornénak mondotta magát,

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166.
az egész megyére.

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Telefonszám: 166.
az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matraccok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelése o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o o

de csakhamar kitűnt, hogy valójában *Fekete Józsefné* rovott multu nő. Szigorú tiltakozása dacára is zár alá került, annál is inkább mivel Jókai u. 18 sz. a. lakásán Révésznek 4 drb. csirkéjét megtalálták.

* **Legkiválóbb** munkatársaink egyike, a ki bölcséleti reflexióival sok barátot szerzett, a következőket írja: A magy. kir. szab. osztály-sorsjegyek megrendelése a kisorsolásra kerülő tekintélyes nyeremények nagy számánál fogva előbb-utóbb eredményt kell, hogy hozzon és az emberi dolgok örök változatosságában logikus és természetes, hogy a mely számokat a szerencse eddig csak keveset, vagy egyáltalán nem részesítette kegyeiben, azok bírnak a most kezdődő 17-ik osztály-sorsjátéknál a legtöbb eséllyel és így, a kik ilyen számokat vásárolnak, arra számíthatnak, hogy kívánságaik teljesednek. Az ilyen számokból igen csekély mennyiséggel rendelkezik Dörge Frigyes ismert bankháza, Budapest, Zoltán utca 16., ki ezen számokat kizárólagosan tisztelt olvasóink részére tartotta fenn. Ne habozzék tehát megrendelésével.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Pesti nők, (ujdonság.) A. délután ifjúsági előadás Tell Vilmos.

Péntek: Pesti nők. B.

Szombat: Pesti nők, C.

Vasárnap d. u. Michu leányok, este A Szobaleány.

Drótosót. A zsidódicsőítő operett került tegnap előadásra. Sem jobb, sem rosszabb nem volt az előadás, mint a tavalyi idényben. Az unalmasság, ami a darab érdeme, természetesen szintén nem változott.

A mai bemutató. A »Pesti nők«, Lehár Ferencz gyönyörű zenéjű operettjének ma este lesz a bemutató előadása a Szigligeti színházban. A társulat fokozott ambícióval készül és fárad, hogy a közönség várakozást minden tekintetben kielégítse. A szerepek elsőrendű kezekben vannak s az őszinte, meleg siker előreláthatólag hízósítva van. A nők közül Aradi Aranka, Gerlaci Hermin, Bárdos Irma, Anday Terka, Hidi Irén látnak el nagyobb szerepeket, a férfiak közül pedig Palásthy, Tihanyi, Székely, Sz. Nagy Imre stb. vesznek részt az ujdonságban, melyet kétszer egymásután mégismételnek.

Ifjúsági előadás. A színházban délután is lesz ma előadás. Az igazgatóság az iskolák ifjúságának részére előadhatja Schiller klasszikus drámáját, »Tell Vilmos«-t, melyet a tanuló ifjúság testületileg, tanáraik vezetése mellett néz végig. Az ifjúsági előadás délután 3 órakor kezdődik s remélhetőleg jobban folytatódik, mint a felnőtteknek szánt keddi előadás.

EGYESÜLETEK.

Népnevelési Egylet gyűlése. A Biharvármegyei Népnevelési Egylet választmánya ma délután 5 órakor az egyesület helyiségében (Nagypiacz tér, közs. polg. fiiskola épület földszint 10. ajtó) gyűlést tart.

Uj katolikus egyesületek. A belügyminiszter a baróti katolikus ifjúsági egylet, valamint a nagysurányi katolikus kör alap-szabályait láttamozta.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, nov. 15. (Saját tud. táv.) Ma este minisztertanács volt, amelyen a miniszterelnök bécsi útja eredményéről

referált. Haladó-párti hírek szerint a kormány *újabb intézkedésekre* kapott fölhatalmazást. Igazolni látszik ezt a verziót az a nyilatkozat is, amelyet *Fejérváry* egy bécsi lap munkatársa előtt tett. *Köholmánynak* jelentette ki azt a hiresztelést, mintha a kormány állása *megrendült* volna. A király a kormány tervét helybenhagyta. Kizártnak kell tehát tekinteni azt, mintha a korona a kabinetet szándékai keresztülvitelében megakadályozná.

Az új kormány bizalmát mutatja az is, hogy a miniszterek most már mind törlik magukat mandátum után. Legújában *Feilitzsch* Artur báró készül föllépni a *Török Béla* halálával megürült Vajdahunyadon. *Fejérváry* tehát bizik. Szegény öreg, ha ő úgy nem bizik — a haladókban, a jégre nem viszik. Minél tovább erőszakoskodik, annál tragikomikusabb lessz bukása.

A fővárosban keményen pattogtak a délelőtti folyamán az obstrukció szabályai. Készülődtek a délutánra. Így irtuk meg máshelyütt. Most folytathatjuk. Délután, amikor a közgyűlés folytatásának ideje közelgett, a városházán egyszerre élénk lett az élet. A rendőrség is nagy tömegekben vonult föl. A karzatok zsufolva voltak. Szociálista botrányok híre fenyegetőzött a levegőben. Az ülés megnyitását az ellenzék, valamint a kormány hívei között hosszas tanácskozás előzte meg. Baracs Marcell és hívei azt hangoztatták, hogy törvénytelen a közgyűlést így napról-napra halasztani, anélkül, hogy a fölvetett kérdésben határozná. Később kompromisszum-tervek merültek föl.

Kiemelkedett közülök a *közgyűlés elhalasztásának* gondolata. *Darányi* közölte megállapodását az ellenzékkel. Hajlandó hozzájárulni a kétheti elhalasztáshoz. *Kassics* Péter haragosan fogadta ezt e hirt. Hiresztelte, ha mindenki beleenyugszik, ő maga obstruál.

Márkus főpolgármester fél 6-kor nyitotta meg a közgyűlést, amelyet aztán megegyezés folytán csakugyan elnapoltak két hétre. Ez alatt a két hét alatt a tanácsai és az ügyészi véleményt írásba foglalják az önkéntes adó-megajánlás ügyében. Két hét múlva aztán folytatják a közgyűlést.

Tahy délután 3 órakor írásban beadta lemondását *Kristóffynak* és *Abbáziába* utazott.

Ugron János udvarhelymegyei főispánt Székelyudvarhelyt tegnap esti 10 óra után valahogy mégis csak sikerült installálni.

Az ellenzék belefáradt az obstruálásba s egymásután visszavonta indítványait. Mihelyt az indítványokat visszavonták s szólásra többé senki sem volt följegyezve, azonnal ott termett a közgyűlésen *Ugron János* *diszmagyarban*, barátai körül állottak, mire letette az esküt. Annnyira neki buzdukt ekkor már, hogy még programbeszédet is akart mondani, az ellenzék azonban lehurrogta.

A közgyűlést erre, hogy minden kelemetlen incidensnek elejét vegyék, azonnal bezárták.

Pongrácz Ferencz gróf a kassai új főispán átírt Münster Tivadar felfüggesztett polgármesternek, — hogy a fölfüggesztő határozattal ne sokat törődjék, hiszen az törvénytelen és semmis, hanem csak működjék hivatalában tovább is, *Maléter* István drt pedig utasítsa ki, ha át akarná venni a hivatal vezetését.

Maléter nyílt levelet intézett *Pongrácz* grófhhoz, akit — *magánzóznak* nevez. Levelében azt írja, hogy a polgármestert nyilván félrevezették, miután Münster polgármestert igen is érvényesen függesztette fel a közgyűlés. *Pongrácz* ne tekintse magát főispánnak, hiszen csak üres padok előtt tett esküt, az installáló közgyűlési jegyzőkönyv pedig hamasítvány.

Maléter hivatkozik arra a körülményre, hogy ő az ideiglenes polgármester törvényszerint. Ebben az állásában, akik a törvények végrehajtásának ellene szegülnek, azok ellen a törvény kérelhetetlen szigorával fog föllépni.

A gyöngékedő *Kossuthot* ma több politikus meglátogatta, köztük *Apponyi* és *Justh*. *Justh* ma Aradra utazott. E hó 23-án képviselők deputációja élén részt vesz a *korponai* országgyűlés emlékére rendezett jubiláris ünnepségeken.

Apponyi megköszönte a jászberényiek üdvözlő táviratát s a pécsi szociálista gazságokról megjegyezte, hogy 20 ezer főnyi tömeggel szemben csekély volt a romboló csoport s a nép millióval szemben nem győzhet az elenyésző számú szociáldemokra had.

A *zágrábi* tartománygyűlésen *Frank* foglalkozott *Dalmácia* átcsatolásának eszméjével. *Tomasics* hangsúlyozta, hogy a horvátok érdekét szolgáló magyar lapot kellene alapítani.

NYILTTÉR.

Kitűnő alkalom!

Kiárusítás!

Kiárusítás!

Dr Ardelean Jusztin

ügyvéd, mint néhai *Patta Manó* végrendeleti végrehajtója, a hagyaték ügygondnoka és a *Patta*-örökösök jogi tanácsosa, a *Patta Manó* ékszerész-üzletében lévő árukat

f. évi november hó 16-ától kezdve

hatósági engedély alapján **kiárusítja.**

Mélyen leszállított szabott áron kerülnek eladásra az összes raktáron levő nagymennyiségű tárgyak, u. m.:

arany és ezüst ékszerek, briliánsok, férfi és női arany és ezüst órák és lánczok, nickel tárgyak, evőeszközök, függők, gyűrűk, szemüvegek és látszerek, mindennemű modern és szecessziós dísz tárgyak.

A kiárusítás a fő-utczai Orsolya zárdá mellett levő üzlethelyiségben történik.

Néhai *Patta Manó* üzletét, az elhalt fivére: **PATTA FERENCZ** tovább fogja vezetni.

Kiárusítás!

Kiárusítás!

Kitűnő alkalom!

Dr Ardelean Jusztin

ügyédi irodáját

Fő-utca 10. számú Stern-palotába
helyezte át.

Osztálysorsjegyet

* csakis *

KISS DÁVID és TÁRSA

főelárnsító-czégnél

Nagyvárad, Fő-utca 5. szám alatt vásároljunk
XVII. játék I. osztályának
huzása november 23—24-én.

Az „Első nagyvárad cipő- és csizmagyár”

Moskovits Farkas és Tsa cég.

mely 370 alkalmazottat és munkást
foglalkoztat és kizárólag a legfino-
mabb lábbelieket *kézimunkával*
készíti.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú sa-
ját házában (volt rendőrségi épület)
levő

kicsinybeni eladási üzletében

férfi, női, fiu és gyermekecipőket,
vizmentes csizmákat, eredeti gyári
árban — minden pár lábbelín a sza-
bott ár rá van plombálva — árusít.

**Kitűnő anyag! Legjobb szabás!
Tartós munka!**

Kényelmes viselet! Legdivatosabb fazon!
Telefon: 417.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyvárad, hetivásár.

A nagyvárad, piacon 1905. nov. 13-án
nov. 14. napján tartott vásáran eladott termés-
mények és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 15.80 15.60 15.40 Kétszeres
buza 13.40 13.30 13.20 12.40 12.20. 12.10
Árpa 13.20 13.10 12.80 Zab 11.80 11.60 11.40
Tengeri 15. 14.80 14.60. Borsó 40. — Lenese
44. — Bab 30. — Köleskása 30. — Burgonya
4.80 100 kiló lángliszt 28. — Zsemlyeliszt 27.20
Fehérkenyér 27. — Barnakenyér 23. —
Széna fuvarral 7.60 Szalma fuvarral 2. — Só-
zott szalonna 160. — Zsup-szalma — 18. A'om-
szalma — 12. 1 köbméter bükkfa 6.50. Tölgyfa
6. — Cserfa 7. — 1 kiló marhabús I. o. 1.12, 1 kiló
marhabús II. o. 1.04, 1 kiló marhabús III. o. — 96
1 liter ó-bor 1. — 1 liter új-bor 80. — liter pálinka
— 72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2. —
1 mm. kőszó 21.80. 1 mm. nyers faggyu 50. —
1 mm. olvaszt. faggyu 70. — 1 mm. szappan 50. —
1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju
1. —. 1 mm. ó-bor 64. — 1 mm. újbor 40. —
1 mm. méz 1.80. 1 mm. kemény faszén 3.20.
1 mm. puha faszén 3. — 1 mm. kendermag —.

1 hltr. köles —. 1 hltr. repce —. 1 hltr.
dió 44. — 1 hltr. mogyoró —. 1 hltr. aszalt
szilva —. 1 kl. savanyu káposzta —.
klg. szalonna nyers 1.76. 1 klg. seréshus 1.36
1 klg. vereshagyma — 26. 1 klg. foghagyma — 42
1 klg. bors 2.40. 1 klg. paprika 4.50. 1 klg.
barna kenyér — 20. Egy liter kőolaj — 44.

Forgalmi kimutatás 1905. nov. 13-án
Tiszta buza körülbelül 2200 hltr. Kétszeres buza
300 hltr. Rozs 1000 hltr. Árpa 180 hltr. Zab 350
hltr. Tengeri 140 hltr. Burgonya 200 hltr.

Lábasjészságok: Hizott sertés mintegy 85
drb. Félhizott 90 drb. 2 évestől feljebb 185 drb
1 évestől 2 évesig 178 drb. Süldő 221 drb. Ma-
lacz 207 drb. Vágó marha 260 drb. Jármos ökör
280 drb. Fejős tehén 270 drb. Borjú 301 drb
Bivaly 10 drb. Juh és kecske 140 drb. Ló 477.
darab.

Marha ártáblázat 1905. évi nov. 13-án
1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—760 korona.
1 pár II-od rendű jármos ökör 520—620 korona.
1 pár II-ad rendű jármos ökör 360—520 korona.
1 drb. fejős tehén 150—360 kor., 1 drb. vágó ökör
170—370 kor. 1 drb. vágó tehén 160—310 ökör
1 drb. veres borjú 35—55 kor. 1 drb. fél éves
borjú 55—85 kor., 1 drb. egy éves borjú 65—140
kor., 1 drb. két éves borjú 75—200 korona. 1 drb.
hizott sertés 100—112 kor., pár fél éves sertés
38—50 kor., 1 pár egy éves sertés 75—90 kor.
1 pár két éves sertés 110—160 korona. 1 drb.
igás ló 160—340 korona. 1 pár ökörbőr 44—50
kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor. 1 pár borjubőr
10—20 kor., 1 pár ló bőr 10—20, korona.

A gabonatözsde határdeje.

Budapest, nov. 15.

Buza okt. — — — —	16.38
Rozs okt.-re — — — —	13.16
Tengeri április 1906 — — — —	13.39
Zab ápr.-ra — — — —	13.16
Repce aug.-ra — — — —	21.06

Értéktözsde.

Budapest, nov. 15.

Oszták hitelrészvény — — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — — —	706.—
Leszámloló bank — — — —	499.—
Rimamurányi — — — —	548.—
Oszták-m. államvasuti részvény 681.75	
Közuti vasut — — — —	582.50
Városi villamos vasut — — — —	316.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905. nov. 15-én.

Magyar aranyjáradék 4% — — —	119.—
Magyar koronajáradék 4% — — —	95.75
Magyar koronajáradék 3 1/2% — — —	86.55
Magyar földterhermentesítési kötvény 4% — — —	96.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény — — —	97.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölesön — — —	2.18
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — —	160.—
Oszták járadék papírban — — —	100.—
Oszták járadék ezüstben — — —	100.70
Oszták járadék aranyban — — —	119.—

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Szellemes vidéki. Ön a következő talá-
lós mesét adja föl nekünk: mi az: *megfőzik, kiöntik,
elsimítják, fölcsákányozzák, megfőzik, kiöntik
és így tovább.* Jegyezze meg magának, hogy ma
már nem csak a legsötétebb Katonaváros (Par-
don Velenczén), hanem még a Fidzsi szigeten vagy
Tasmaniában is tudják, hogy nem a kókai len-
cséről van szó, hanem a *„nagyváradai aszfaltrol.”*
Keljen fel tehát korábban.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 46. N.-küküllőm.

volt az egyedüli az egész országban, mely olt-
ványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió li-
ternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egye-
dül szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép
és minden tekintetben kifogástalan minőségű sző-
lőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel
ingyen és bérmentve.

A gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozom tudomására, hogy hazai

gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharmegye számára

SPITZER TESTVÉREK

nagyvárad, kereskedő-czég van
megbizva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó, tartós hazai pokróczokra felhívjuk,
figyelmeztetni bátorodunk, hogy

valódi jó gácsi-pokrócz

másnál, mint nevezett czégnél nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a
SPITZER-czéghez fordulni, ha megbízható és jó tartósságú pokróczokat kíván beszerezni.
Az árak ugyanazok mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1905. november hó.

Tisztelettel:

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár.

Lópokróczok darabja 1 frttól kezdve.
Szőnyegek, praktikus, jó minőségűek 25 krtól kezdve.

à la BAJOR SÖR!

Naponkint frissen palaczkolva. Megrendelhető Nagy-Váradon

BOGNÁR és SZÁNTÓ czégnél.

1389

Másolat. 1905. B. 851-4. Ő felsége a király nevében! A nagyváradi városi királyi járásbírósa mint büntető bíróság Nagyváradon, 1905. évi november hó 7-ikén nyilvánosan megtartott főtárgyalás alapján dr. Máthé György kir. albiró, Kolontáry Dezső jegyzőkönyvvezető, dr. Laszku Demeter magánvádló és viszonzádlott részvételével és indítványára szerint becsületsértés vétségével vádolt dr. Ardelean Jusztin. 40 éves, gör. kel., kiszindai születésű, nagyváradi lakos, gyakorló ügyvéd, nős, gyermeke nincs, katona volt és dr. Laszku Demeter 29 éves, gör. kel., rojti születésű, nagyváradi lakos ügyvédjelölt, nőtlén, vagyontalan bűntényében a vád és védelem meghallgatása után meghozta és azonnal kihirdette a következő ítéletet: A kir. járásbírósa dr. Ardelean Jusztin vádlottat bűnösnek mondja ki a btkv 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében, amit az által követett el, hogy Nagyváradon 1905. július hó 11-én dr. Laszku Demeter magánvádlót a »Pannónia« kávéházban kölcsönös szóváltás közben »impertinens« meggyalázó kifejezéssel illette, kezét megragadta és azt mondta neki, ha nem hallgat, ki-dobja — eként magánvádló ellen meggyalázó cselekményt követett el s ezért a btkv 261. §-a alapján elítéli őt 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett ezen királyi járásbírósnál fizetendő s az 1892. évi XVIII. t.-cz.-ben meghatározott ezélokra fordítandó (20) husz korona pénzbüntetésre, amely pénzbüntetés behajthatatlanság esetén a btkv 53. §-a alapján (2) kettő napi fogházbüntetésre lesz átváltoztatva. Kötelezi vádlottat a B. P. 480. §-a alapján az okozott és a még felmerülő büntető költségeknek a kir. kincstár részére a fennálló szabályok értelmében leendő megfizetésére, mely költségeket azonban az 1890. évi XLIII. t.-cz. 4. §-a értelmében egyelőre behajthatatlannak nyilvánít. Végül kötelezi a vádlottat, hogy dr. Laszku Demeter magánvádló részére 10 korona eljárás költséget 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg. Zsigre Miklós díját 10 koronában a B. P. 485. §-a alapján saját felével szemben megállapítja. A királyi járásbírósa kötelezi a vádlottat a btkv. 277. §-a alapján, hogy ezt az ítéletet indokaival együtt Nagyváradon megjelenő bármely napilapban saját költségén 15 nap s végrehajtás terhe alatt közzétegye. Viszonzádlott dr. Laszku Demetert az ellene emelt a btkv 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségének vádjá alól a B. P. 326. §. 1. pontja alapján fölmenti. Indokok: A vádlott részbeni beismerésével és dr. Buna János, Gál Pál, Szilágyi Ágoston tanuk vallomásaival a kir. bíróság az ítélet rendelkező részében foglalt tényállást megállapítandónak találta. Minthogy a vádlottnak ezen cselekménye kimeríti a btk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségének tényálladékát, vádlottat ebben bűnösnek kellett kimondani és az ítélet rendelkező részében foglalt §§-ok alapján megfelelő büntetéssel sújtani. A büntetés kiszabásánál a vádlott beismerése, hogy hasonló bűncselekmény miatt büntetve nem volt, felizgatott kedélyállapota, az a körülmény, hogy dr. Buna János tanu, vallomása szerint magánvádló kihívó magatartása alkalmas volt arra, hogy a vádlottat felizgassa. végre az a körülmény, hogy vádlott a tárgyalás folyamán magánvádló előtt sajnálatát fejezte ki s így az elkövetett bűncselekményt jóvátenni igyekezett, enyhítő, ellenben, hogy a sértés nyilvános helyen történt, súlyosító körülményül vétetett, az ítélet egyéb rendelkezései a felhívott §§-on alapulnak. Dr. Laszku Demeter felmentendő volt az ellene emelt vád alól, mert habár a magaviselete és kifejezései kihívók voltak is: becsületsértés tényálladékát nem merítik ki. — Nagyvárad, 1905. november hó 7. Dr. Máthé s. k., kir. albiró. (P. H.)

SCHICHT-SZAPPAN!

(Szarvas vagy kulcs-szappan)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan »Schicht« névvel és a »szarvas« vagy »kulcs« védjeggyel legyen ellátva. 2271. a.

Gyomorbajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nehezen emészthető eledetek, úgy rendetlen életmód által

gyomorhűlés, gyomorgörcs, gyomorbaj, nehéz emésztés, elnyálkásodás

bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatású növényekből s jó borból van készítve erősíti s eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószer lenne. A növény-bor tisztítja a vért minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képezését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomorbajokat még csirájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek felett áll. Fejfájás, felbőfőzés, gyomorégés, szélszorulás, émelygés, hányás, mely idült gyomorfájásoknál nagy mértékben lépnek fel, ezen szer gyorsan használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: **szorongatás, bél-görcsök, szívdobogás, álmatlanság,** továbbá **vértódulás** a májban, lépben és arany r bántalmak ezen kitűnő gyógyhatású növény-bor használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

E növény-bor megakadályozza az emészthetelenséget, előmozdítja az emésztési képességet és eltávolít könnyen székelés által minden rossz anyagot a gyomor- és belekből.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye hiányos vérképzés és a májbeteg állapotából ered. Teljes **étvágytalanság, álmatlan éjék, idegfeszítések, lehangoltságok, álmatlanságok, főfájások** a betegeket sokszor leverik.

A növény-bor a gyenge életerőnek új elemet ad. A növény-bor emeli az étvágyat, növeli az emésztést és táplálkozást, új erőt és életet ad.

Számtalan elismerő- és köszönő-levelek adnak erről bizonyosságot.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért Nagyvárad, Püspöki, Csátár, Bihar, Körös-Tarján, Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsadán, Marczibáza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Somlyó, Kémer, Margitta, Székelyhid, Szalárd, Bihar, Dicszeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kiss-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyó-Ujfalu, Zsáka, Csökmő, Szeghalom, Vészto, Okány, Sarkad, Kőtegyán, Gyula, Doboz, Békés-Békés-Csaba stb. stb. — Kapható még Ausztria és Magyarország összes nagyobb és kisebb városok összes gyógyszer-táraiban.

Továbbá a gyógyszer-tárak Nagyváradon küldenek 3 és több üveggel ezen növény-borból Ausztria és Magyarország összes helyeire **eredeti árakon.**

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az „Ullrich Hubert-féle növény-bort” kérni.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hozni, hogy raktárunkat

AJTAY GYULA ÉS TARSA CZÉG

Nagyvárad Bémer-tér, a Pannónia-szálloda mellett.

most már teljesen felszereltük s állunk a t. vevőközönség rendelkezésére. Állandó raktár: Női-, férfi- és gyermek-fehérneműekben. — Női ruhaszövet különlegességek. — Kitűnő mosó barchetek. — Chiffonok. — Vászna. — Paplan, madracz, szalmazsák. Belsőáruk. — Rövidáruk. — Nyakkendők és keztyűkben. — Jäger alsóruhák felnőttek és gyermekek részére minden nagyságban. Mintákat készséggel küldünk.

Pontos kiszolgálás. — Szabott árak. — Kitűnő árak.

Kiváló tisztelettel: **Ajtay Gyula és Tarsa.**

DÖRGE KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész sorsjegy.	12 korona
Fél "	6 "
Negyed "	3 "
Nyolcad "	1,50 "

Felelős szerkesztő:

Dörge Frigyes.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Zoltán-u. 16. szám.

Kiadótulajdonos:

DÖRGE FRIGYES bankháza.

Sürgős!

A mi népszerű sorsjegy tanácsosunk a sokoldalú kívánságnak engedve, egy hölgyek és urak keresztneveiből álló jegyzéket állított össze. Nagyon sokáig vonakodott, mert állítása szerint ilyen jegyzékek már voltak forgalomban és nem szívesen engedne mesterségében kontárkodni.

Ellenállása mégis legyőzött, és pedig részben utalással Ben Kiha mondására, főképp azonban erélyes nyilatkozatunk által, hogy itt sem az ő ízlése, sem az ő meg nem fogható húsága nem jó számba, csupán csak egyedül a nagy közönség kívánsága.

Ez meggyőzte őt, mire megszokott elbizakodottságában kijelentette, hogy egy jobb névösszeállítás ennél nem is létezhet.

Vak szerencséje folytán ez könnyen lehetséges, amit mi erősen kívánunk és remélünk.

Mindenestre ajánlatos a kiválasztott sorsjegyszámokat azonnal megrendelni, mert éppen ezen a téren a legkisebb késedelem tekintélyes vagyonnak az elvesztését jelentheti.

Dörge Frigyes bankháza, Zoltán-utca 16.

Az új tőzsdepalota átellenében (Gabonacsarnok oldal).

Adél	5185	Elek
Anna	16657	Ilés
Aranka	39287	Kelemen
Bíró	11575	Lehel
Boriska	11860	Balázs
Büzske	4674	Jenő
Dóra	11877	Elemér
Elza	39300	Árpád
Etel	22998	Imre
Gizella	23875	Dénes
Hajnalka	68251	János
Ibolyka	21167	Ambrus
Ilka	37538	László
Hona	45071	Egyed
Iren	67053	Loránt
Irma	45075	Márton
Janka	66415	Endre
Jolán	4916	Benedek
Józsa	21161	Atila
Juliska	34070	Frigyes
Jutka	4918	István
Katica	11862	Máté
Lenke	45074	Dezso
Lujza	4919	Győző
Magda	11871	Ágost
Magdolna	41517	Béla
Margit	11883	Döme
Mária	67073	Ernő
Mariska	68259	Lőrinc
Melinda	5192	Pál
Melitta	11891	Sebestyén
Olga	45065	Taszió
Örsolya	45083	Valér
Örzi	68266	Tihamér

Piroska	45095	Kolozs
Rózsika	19906	Bálint
Sári	21165	Adorján
Szerena	5186	Emőd
Szilvia	4651	Gellért
Tekla	5189	Lukács
Teresi	7107	Pista
Terka	23000	Skilárd
Tinka	41511	Vidor
Verona	7888	Mátyás
Vilma	66408	Géza
Zsófi	5198	András
Zsuzsi	34066	Bandi
Agota	34425	György
Agnes	5160	Menyhért
Adrienne	67063	Rezső
Alice	4913	Szabolcs
Antónia	45079	Taksony
Augusta	41514	Vince
Aurélia	7115	Zoltán
Berta	7900	Béla
Blanka	11864	Akos
Borbála	68257	Gida
Cecília	5525	Mihály
Dorottya	11876	Tibor
Edith	41519	Alfréd
Eleonora	11884	Clemant
Ella	66416	Farkas
Eunna	5163	Gábor
Emilia	11873	Aristid
Erna	11894	Bertalan
Erzsébet	45080	Dániel
Eugenia	45090	Gáspár
Elvira	68267	József

Flóra	5181	Miklós
Franciska	11562	Tivadar
Frida	45098	Armand
Gabriella	5183	Henrik
Helena	10657	Andor
Hilda	45094	Tódor
Ida	19006	Albert
Julia	22992	Kálmán
Katalin	21160	Manó
Klára	7101	Leó
Klotild	5154	Miksa
Laura	4911	Sándor
Leonóra	66410	Andor
Leontina	8886	Bogdan
Lidia	13749	Dömötör
Lucia	5175	Ede
Ludmilla	6236	Ferenc
Malvin	68254	Gedeon
Marta	18750	Hugó
Nelli	4028	Antas
Paula	7883	Domokos
Rachél	11861	Benő
Regina	5196	Izso
Szidónia	11869	Károly
Teréz	4924	Ludwig
Valéria	5177	Mór
Victória	66418	Gereben
Zseni	11896	Kristóf
Lina	11559	Orbán
Izabella	5169	Richard
Hermína	11899	Erich
Gertrud	41525	Ottó
Barbara	945081	Róbert
Karola	68260	Emil

Bankházunk által kifizetett nagyobb nyeremények:

400000	korona	86762	számu	sorsjegy
200000	"	31379	"	"
100000	"	15630	"	"
100000	"	104830	"	"
80000	"	56929	"	"
80000	"	3566	"	"
70000	"	71488	"	"
60000	"	104801	"	"
60000	"	68107	"	"

és még sok más nagyobb nyeremények.

ÁRAK

az első osztályához:

Egész sorsjegy	12 korona
Fél "	6 korona
Negyed "	3 korona
Nyolcad "	1,50 korona

MEGRENDELŐ-LAP.

DÖRGE FRIGYES BANKHÁZA

Budapest, V., Zoltán-utca 16.

Kérek a 17-ik sorsjáték első osztályához

-----darab -----osztályosorjegyet.

Az árát -----

Név -----

Foglalkozás -----

Cím -----

(A nem kívántat tessék áthuzni.)